

02.11.2009

ABM-konferansen 2009

ABM-samarbeid på brukernes premisser

Leikny Haga Indergaard
konst.direktør

ABM
-utvikling
Statens senter for arkiv, bibliotek og museum

Elvane møtest

Elvane møtest frå kvart sitt fjell
Grip kvarandre i hendene.
Blandar sin song og sitt blod.

Held fram einige, sterkare,
Snåvar ikkje so lett i steinane:
Turrskodd skal ingen vassa oss no !

Olav H Hauge

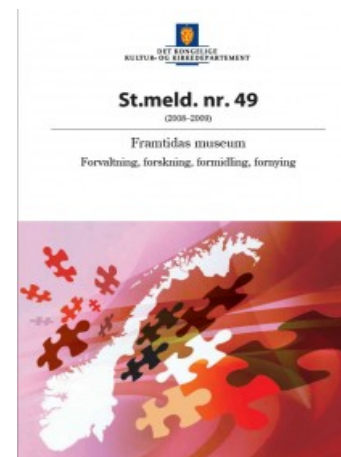
Visjoner og utfordringer for ABM-samarbeid

ABM-utvikling skal drive et samlet, operativt utviklingsarbeid med utgangspunkt i nasjonal samordning og faglig gjennomtenkte løsninger både på tvers av tradisjonelle sektorgrenser og for arkiv- bibliotek og museumssektoren hver for seg

St.meld. nr. 23, 24, 49 (2008-2009)

Nasjonale strategier for ABM-sektoren

Den digitale almenning

"Regjeringa ser på etablering og utvikling av ein digital allmenning som ei utfordring, eit høve til vidareutvikling av eit særtrekk ved vår kultur, og eit bidrag til å føre eit norsk samfunnssyn og fellesskapsforståing inn i ein digital tidsalder. Den digitale allmenningen bør vere så stor som mogleg og innehalde informasjon og materiale av høg kvalitet.

På allmenningen står brukaranes behov i fokus. Det bør vere høve til digital gjenbruk til ikkje-kommersielle føremål, og bruken bør vere gratis for den einskilde brukar."

(Heidi Grande Røis: IKTmeldingen)

Digitale tjenester

Det skal legges til rette for utprøving av nye og innovative digitale tjenester på abm-feltet.

Den digitale formidlingskompetansen på abm-feltet skal styrkes

Digitalt fortalt videreføres etter 2009

ABM-utvikling skal ha koordinerende og tilretteleggende oppgaver for museene og privatarkiv utenfor Arkivverket, men ingen direkte operative oppgaver i digitaliseringssammenheng.

ABM-utvikling skal ha en samordnende funksjon når det gjelder å utvikle de digitale museumstjenestene

ABM-perspektivet: ”samordna tilgjenge”

”Hovudretninga på digitaliseringsmeldinga er nettopp korleis **brukarane** skal få **samordna tilgjenge** til **kultur og kunnskap** frå mange **ulike institusjonar og sektorar.**”

(St. meld 23 – Bibliotekmeldinga)

Hva er abm-verdier ?

På hvilke områder gjør abm-samarbeid en forskjell?

Kildetilgang og formidling

Kultur

Rasjonalisering

Markedsmessig

Kompetanseutvikling

Infrastruktur og tjenesteutvikling

Sikring og lagring

Nettverksmuligheter

Politisk (lokalt, regionalt, nasjonalt)

Stortingsmeldingene og samarbeid

Meldingene viser både til samlede strategier på ABM-området, og sektorvis A, B eller M:

Digitaliseringsmeldingen gir et klart ABM-perspektiv, fokuserer mest på statlig sektor

Bibliotekmeldingen: tett samarbeid mellom forvaltningsnivåene for å løse oppgaver

Museumsmeldingen: fortsette tett samarbeid med fylkeskommunene

Fra synergi til merverdi

”merverdi-perspektiv til grunn for den framtidige profilen på ABM-utviklings oppgaver”

..”i enda større grad prioritere tiltak og aktiviteter som får de operative institusjonene til å utvikle bedre tjenester for brukerne”

De viktigste merverdiene

For brukerne:

- Alt på et brett, forenkling (tilgang/kulturelt)
- Merinformasjon og større/annen kontekst (kulturelt)
- Demokratiseringsperspektiv (tilgang/politisk/kulturelt)

For institusjonene:

- Kompetansebygging (læring av hverandre-ulike sektor ulik erfaringer og kunnskap,
- rasjonalisering/økonomi (samlokalisering,infrastruktur, tjenester),
- Større/annen synlighet (markedsmessig)
- Nettverksmuligheter

Samarbeidsavtaler

“Det skal etablerast ei ordning med friviljuge samarbeidsavtaler om bibliotekutvikling mellom staten og fylkeskommunane som verktøy for å gjennomføre nasjonal politikk og stimulere til fylkeskommunale og kommunale bibliotekplanar”.

Overføres til hele abm-feltet?

Kartlegging og analyse

Det skal utviklast eit samla grep når det gjeld kartleggingar og analysar av abm-feltet. Dette skal kunne gje samla tilstandsrapportar om abm-feltet som kan tene som grunnlag for å vurdere vidare politikktutforming (B)

Det skal utvikles ulike former for indikatorer for hva som konstituerer god tjenesteutøvelse både i arkiv, bibliotek og museum, og **ABM-utvikling skal ha ansvaret for indikatorutvikling**. Med utgangspunkt i indikatorer og kartleggingsprosjekt skal det utarbeides oppdaterte tilstandsrapporter om arkiv-, bibliotek- og museumsfeltet (M)

Kompetanseutvikling

KKD og KD vil i fellesskap vurdere tiltak for å styrkje og utvikle kompetansen i heile biblioteksektoren. Eit kompetanseutviklingsprogram for heile biblioteksektoren vil verte vurdert

..administrere og utvikle et kompetanseutviklingsprogram for museene; vekt på org. ledelse, digitaliseringskompetanse, mangfoldsperspektiver og tradisjonell håndverkskompetanse

FoU på arkiv-, bibliotek- og museumsfeltet

KKD og KD vil i fellesskap vurdere tiltak og eit samarbeid som kan styrkje forskning og utvikling på arkiv-, bibliotek- og museumsfeltet.

ABM-utviklings strategiske plan 2009-2014

Innsatsområde 5. Institusjons og nettverksbygging

Strategi :

Medvirke til en klar arbeidsdeling og samhandling mellom statlig, regionalt og lokalt nivå

Strategier for utvikling av abm-samarbeidet på regionnivå

ABM-utvikling skal videreføre praksisen med årlige kontaktmøter med fylkeskommunene, relevante kommuner og museer.

På museumsfeltet har vi klar bestilling om å gjennomføre kontaktmøter med fylkene og med institusjonene, dvs en slags videreføring av møtene i museumsreformen. Disse foregår i hvert enkelt fylke, så det blir ingen samlearena der alle fylkene møtes sammen.

Vi ser behovet for både enkeltmøter i fylkene, og i tillegg samlemøter for saksbehandlerne på museumsfeltet i hvert fylke, og dessuten møter med samlet fylkeskultursjefkollegiet på overordnet nivå.

” offensiv fornyingsaktør”

Hovedutfordringen er å sikre at satsting på digitalisering av kulturarven og digitale tjenester blir et nasjonalt løft- at brukerne – også de som i dag er ”ikke-brukere”- får god tilgang til kilder og ressurser fra et samlet abm-Norge.

Brukermedvirkning blir en viktig ressurs.

En nasjonal strategi forutsetter samarbeid og nettverksbygging – et samarbeid mellom nasjonalt, regionalt og lokalt nivå.